

Dr. Katica Pevec Semec, ZRSŠ, Oddelek za osnovno šolstvo
Helena Klobasa, ZRSŠ, Oddelek za predšolsko vzgojo

Večjezični otroci v vrtcu

Spoznavajmo se, podelimo med seboj ...

1. Hodimo po prostoru, **na znak se ustavimo** in osebi, ki je najbližje ob nas **povemo kdo smo** in **iz katerega vrtca prihajamo**.
2. Hodimo po prostoru, **na znak se ustavimo** in osebi, ki je najbližje ob nas **povemo**, kaj je **prva misel** ob besedi **večjezičnost**.
3. Povabilo na [slido.com](https://www.slido.com)

Potek delavnice

- Uvod
- Teoretični vpogled v temo
- Delavniški del
- Zaključek

Jezikovni portreti

Vesna, 34 let

psihologinja, Cleveland,
Ohio

družina: slovenščina

šolanje: angleščina, leto dni
gimnazije v Parizu

služba: angleščina

mediji: angleščina, občasno
slovenščina, francoščina

prosti čas: angleščina,
slovenščina

*“Vedno mi je lepo pri srcu,
ko slišim slovenščino!”*

Marjan, 47 let

strojni tehnik, Slovenska
Bistrica

družina: slovenščina

služba: slovenščina, občasno
strokovna besedila v
angleščini in nemščini

mediji: angleške strani na
internetu

prosti čas: prikolica v
Banovcih, sosedje iz Avstrije

*“Škoda, da se v šoli nisem učil
nemško!”*

Emika, 6 let

Razred OŠ : obiskuje
majhno šolo

družina: albanski jezik
šola: učni jezik slovenski , 1
ura angleščina na teden

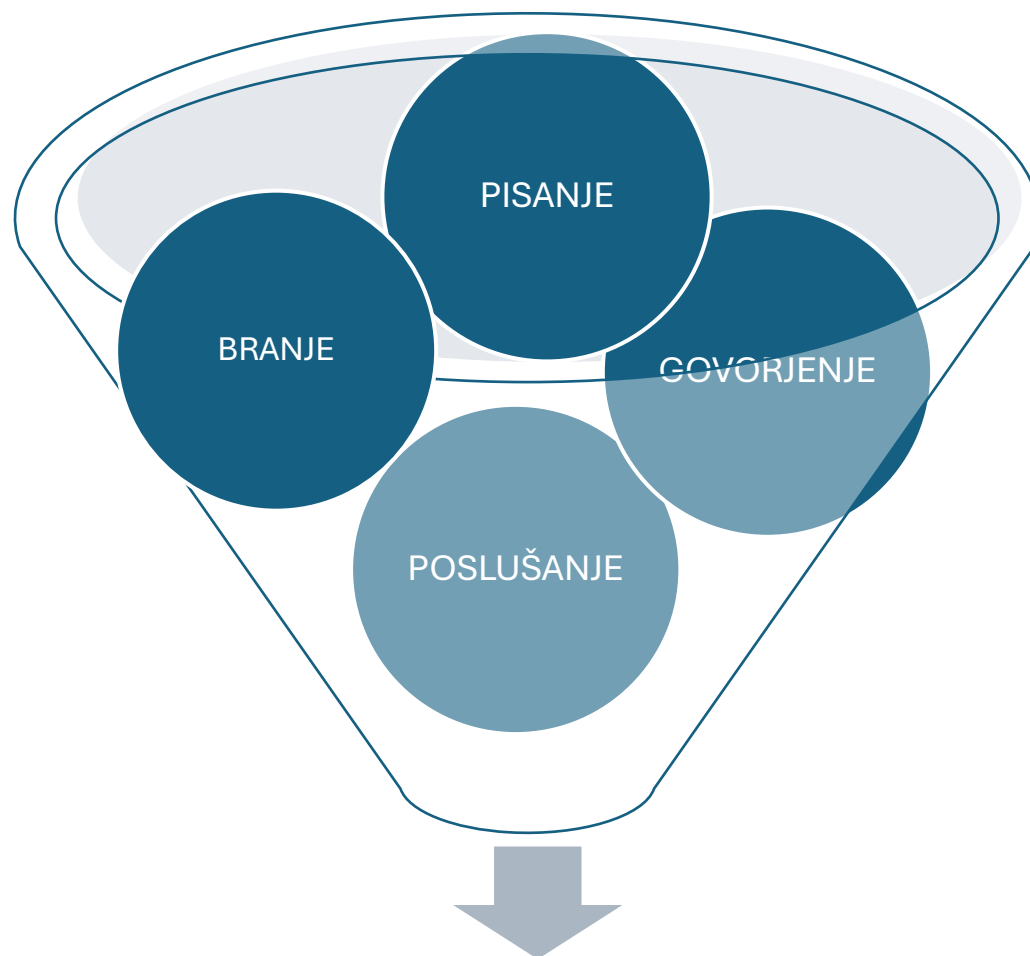
mediji: več angleščine,
računalniške igrice,
internetni splet.

prosti čas: albanski in
slovenski jezik

*“ Mami učim slovensko in
rada ima slovenščino.”*

- Kaj je skupno vsem jezikovnim portretom?

- V čem se jezikovni portreti razlikujejo?

**Raznojezična in raznokulturna
sporazumevalna zmožnost**

- neenakomerna,
- spremenljiva
- raznojezična in raznokulturna
- preklapljanje med jeziki
- razvoj identitete

Vir: SEJO, 2024.

Prednosti večjezične osebe

Kognitivne prednosti

- Boljša mentalna fleksibilnost in sposobnost preklapljanja med nalogami.
- Razvitejše sposobnosti reševanja problemov in abstraktnega mišljenja.
- Večja metajezikovna zavest – večje zavedanje o strukturi in delovanju jezikov.

Komunikacijske prednosti

- Zmožnost sporazumevanja z več skupinami ljudi.
- Lažje učenje dodatnih jezikov v prihodnosti.

Kulturne prednosti

- Globlja medkulturna razumevanja in tolerantnejši odnos do drugih kultur.
- Močnejša občutljivost za kulturne razlike in vrednote.

Osebnostne in socialne prednosti

- Višja samozavest in odprtost v medosebnih stikih.
- Večja socialna prilagodljivost in spretnost v različnih okoljih.

Izobraževalne in poklicne prednosti

- Večje akademske sposobnosti, predvsem na področju jezikov in komunikacije.
- Boljše zaposlitvene možnosti v globaliziranem svetu.

Kaj pomeni biti večjezičen?

- Uporabljati različne jezike, v različnih govornih položajih, na različnem zahtevnostnem nivoju.
- “ Biti večjezičen ne pomeni le uporabljati več jezikov, pomeni tudi neposredno premagovanje medkulturnih ovir ob spoznavanju drugega in drugačnega v izkušnjiški praksi.” (Lucija Čok, 2010).

- Zakaj večjezičnost? Dovolj sta materni jezik in angleščina! Res?

RAZLOGI “ZA”

Velika mobilnost ustvarja medkulturne stične situacije in zahteva večjo tolerantnost in sprejemanje regionalno specifične jezikovne rabe. V gospodarstvu se pojavljajo jasno izražene zahteve, da razen angleščine v komunikacijo vnesemo tudi druge jezike in ne samo angleščino in glede na to kader ustrezno izobrazimo.

- večja mobilnost
- večja zaposljivost
- širši nabor informacij
- večja tolerantnost

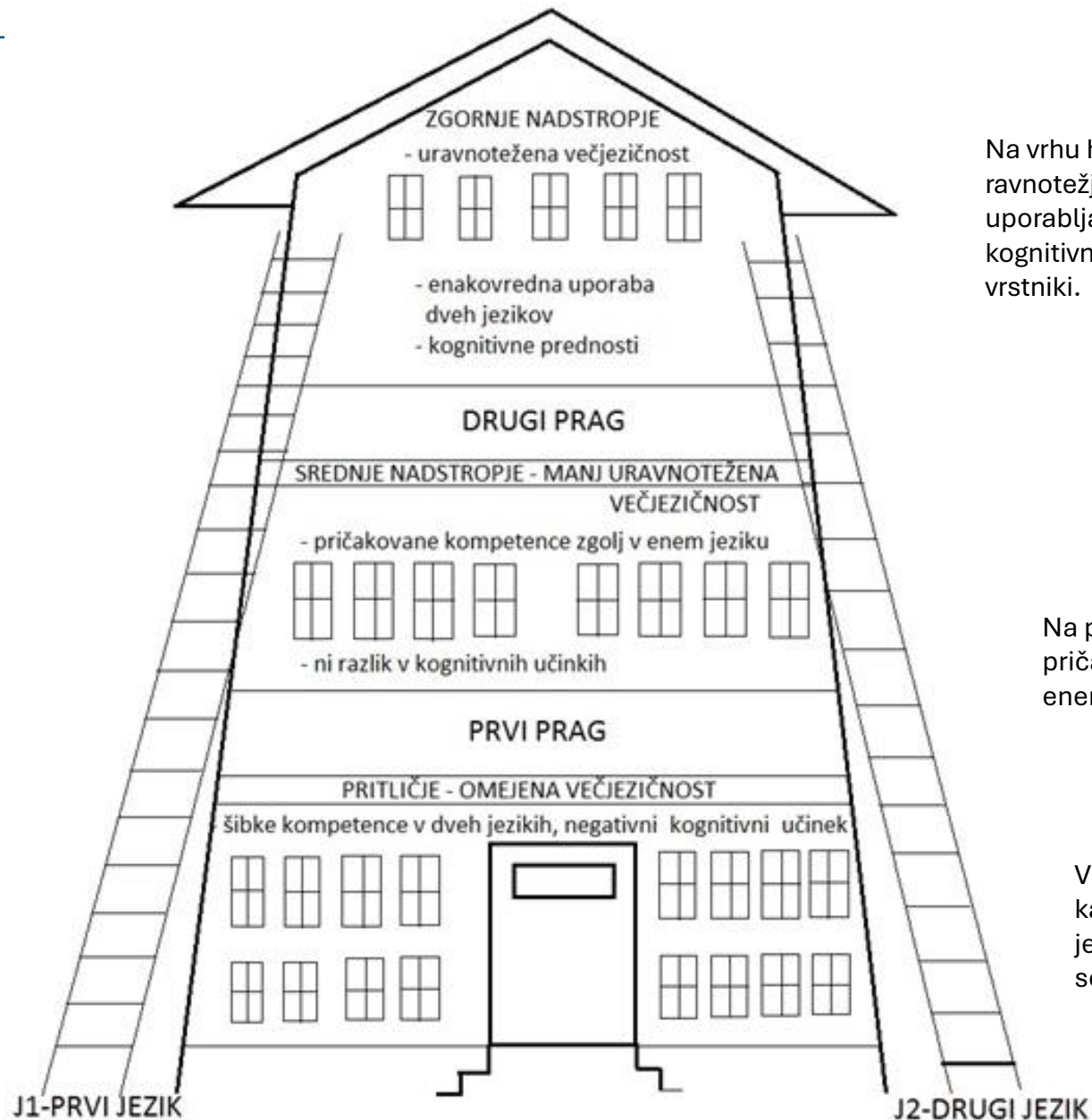
TEORIJE UČENJA IN POUČEVANJA, KI PODPIRAJO VEČJEZIČNO IN MEDKULTURNO IZOBRAŽEVANJE

„Enojezični govorec ima v glavi poln balon, dvojezični pa dva napol prazna balona. Med dvema ločenima modeloma ni povezave.“

t.i. Sobi za ločene jezike

TEORIJA PRAGOV (Cummins)

Na vrhu hiše so otroci, ki približno ujamejo ravnotežje med jeziki in enakovredno uporabljajo različne jezike, zato imajo tudi kognitivne prednosti pred enojezičnimi vrstniki.

Na prvem pragu so otroci, ki imajo pričakovane kompetence zgolj v enem jeziku

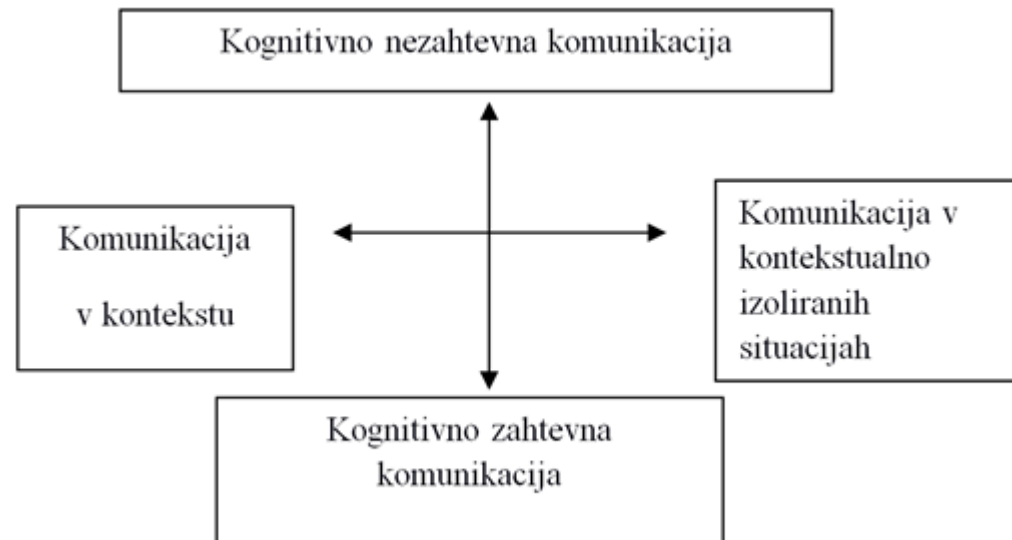
V pritličju hiše so tisti otroci, katerih kompetence v obeh jezikih so šibke. V primerjavi s sovrstniki še ne razvite.

Teorija dveh neodvisnih jezikov

„Dva ali več jezikov pri večjezičnem posamezniku niso ločeni v njegovh možganih, sobivajo na skupnem jezikovnem znanju.“

– *Teorija, ki poudarja razvoj soodvisnih hipotez*

„Otrokova kompetenca v J2 je delno odvisna od ravni kompetence, ki jo je dosegel v J1. Bolj ko je razvit J1, lažje se bo razvijal J2.“

V izobraževanju se pogosto pokaže razlika med navidezno tekočnostjo v jeziku in razvitejšimi jezikovnimi kompetencami dvojezičnih govorcev.

Otrok se lahko skrije po enostavnih komunikacijskih veščinah, vendar se jezik, ki ga uporablja med igro razlikuje od učnega jezika. Gre za razliko med ravni znanja jezika, ki temelji na medosebnih komunikacijskih kompetencah ter ravni jezika, ki temelji na kognitivnem akademskem znanju jezika.

- Kako je z večjezičnostjo v vrtcu?

	2017	2022
Vrtec	3,6 %	8,24 %
Osnovna šola	3,77 %	8,41
Srednja šola	5,40%	6,50%

	2017	2022
Vrtec	30	62
Osnovna šola	70	80
Srednja šola	11	11

Vir: podatki MIZŠ

Bosna in Hercegovina
Kosovo
Makedonija
Srbija
Ukrajina

Srbija
Ruska Federacija
Kosovo
Makedonija

Bosna in Hercegovina
Kosovo
Makedonija
Srbija

II. CILJI KURIKULUMA ZA VRTCE

1. Vsem otrokom zagotavljati okolje za dobro počutje, čustveno varno navezanost ter ustrezne pogoje in spodbude za celovit razvoj, pridobivanje novih izkušenj, spretnosti in znanja.
2. Otrokom omogočati pogoste in kakovostne medsebojne socialne odnose, delovanje v skupini in družbi ter spodbujati razvoj samozavedanja in empatije, socialnega razumevanja, spretnosti sporazumevanja in pogovarjanja ter sodelovanja.
3. Pri otrocih spodbujati oblikovanje temeljnih družbenih norm in vrednot, kot so človekove pravice in dolžnosti, enakost, svoboda, strpnost, odgovornost do sebe, drugih živih bitij in okolja, spoštovanje dogovorjenih pravil.
4. Otrokom zagotavljati pogoje za ozaveščanje o individualnih in skupinskih razlikah in njihovo izražanje ne glede na spol, socialno, ekonomsko in kulturno ozadje, svetovni nazor, narodno in jezikovno pripadnost, posebnosti v razvoju.
5. Omogočati razvojno inovativno, fleksibilno in uravnoteženo izvedbo dejavnosti kurikuluma za vrtce v različnih programih za predšolske otroke.
6. Vzgojiteljicam omogočati uporabo različnih metod, pristopov in vsebin za spodbujanje razvoja in učenja otrok, upoštevajoč razvojne značilnosti in potrebe različno starih otrok, spoznanja vzgojno-izobraževalnih ter drugih znanstvenih ved, s posebnim poudarkom na otroški igri.
7. Vzgojiteljicam omogočati avtonomno in strokovno odgovorno delo v vrtcu, ki naj temelji na samoevalvaciji.
8. Razumeti čas in prostor kot dva ključna elementa kurikuluma, ki otroku omogočata varnost, izbiro, individualno izražanje in tudi možnost umika.
9. Vzpostavljati kakovostno, sistematično in sprotno informiranje staršev v vrtec vključenih otrok, sodelovanje s starši pri načrtovanju in izvajanju posameznih dejavnosti v vrtcu v korist otrok in upoštevajoč strokovno avtonomijo vrtca.

III. NAČELA URESNIČEVANJA CILJEV KURIKULUMA ZA VRTCE

IJZ III

- 1. Načelo zagotavljanja otrokove vključenosti in možnosti za učenje na različnih področjih dejavnosti**
- 2. Načelo spodbujanja komunikacije, različnih načinov izražanja ter jezikovno-govornega razvoja**
- 3. Načelo zagotavljanja enakih možnosti, prepoznavanja in upoštevanja različnosti med otroki in družinami, inkluzije in medkulturnosti**
4. Načelo sistematičnega vzgajanja za temeljne družbene norme in vrednote
5. Načelo odprtosti kurikulumu, avtonomnosti in strokovne odgovornosti
6. Načelo uravnoteženosti in usklajenosti ter možnosti izbire
7. Načelo strokovne utemeljenosti kurikulumu
8. Načelo razvojno-procesnega pristopa
9. Načelo horizontalne in vertikalne povezanosti
10. Načelo sodelovanja s starši
11. Načelo sodelovanja z okoljem
12. Načelo timskega pristopa
13. Načelo trajnostnega razvoja
14. Načelo nadaljnjega izobraževanja in usposabljanja

1. Načelo zagotavljanja otrokove vključenosti in možnosti za učenje na različnih področjih dejavnosti:

- odgovornost strokovnih delavcev za razvoj in učenje otroka v vrtcu,
- zagotavljanje spodbudnega okolja za vzgojo, razvoj in učenje, ki vključuje vzgojiteljičino **načrtovano in spontano delovanje** ter **upoštevanje** otrokovih **pobud**,
- **razvijanje otrokove občutljivosti za sočloveka** in okolje ter razumevanja življenjskih situacij in odnosov,
- **posredovanje znanja**, ki izhaja iz različnih znanstvenih ved, z upoštevanjem njihove objektivnosti, kritičnosti in pluralnosti,
- **spodbujanje** otrokovega **raziskovanja** in navajanje na uporabo različnih strategij in pripomočkov pri iskanju odgovorov,
- **upoštevanje otroka kot kompetentnega posameznika**, ki se uči na njemu lasten način in v interakciji z drugimi, ki razmišlja o svetu, nanj deluje in prepoznavna svojo vlogo v svetu.

2. Načelo spodbujanja komunikacije, različnih načinov izražanja ter govorno- jezikovnega razvoja:

- vzgojiteljica kot **zglede rabe govora in jezika spodbuja** otroke h komunikaciji in drugim **načinom izražanja**, z **upoštevanjem** njihovih individualnih potreb in interesov ter pravice do zasebnosti,
- omogočanje in spodbujanje rabe jezika v različnih funkcijah in situacijah,
- **skrb za kakovost slovenskega jezika kot učnega jezika** v vrtcu **oz.** skrb za kakovost **učnih jezikov obeh narodnih skupnosti**,
- **zagotavljanje uporabe slovenskega znakovnega jezika** s strokovno usposobljeno osebo in/ali **prilagojene komunikacije v skladu z otrokovimi potrebami**.

3. Načelo zagotavljanja enakih možnosti, prepoznavanja in upoštevanja različnosti med otroki in družinami, inkluzije in medkulturnosti:

- zagotavljanje otrokovih pravic in kakovostnega izvajanja kurikuluma za vrtce,
- omogočanje pogojev za optimalni razvoj in učenje vsakega otroka,
- **upoštevanje** značilnosti različno starih otrok ter **individualnih razlik v razvoju** in učenju enako starih otrok,
- zagotavljanje pogojev za vključevanje otrok s posebnimi potrebami v življenje in delo rednih oddelkov v vrtcih,
- **upoštevanje skupinskih posebnosti in razlik glede na spol, socialno in kulturno poreklo, svetovni nazor ipd. in ustvarjanje pogojev za njihovo izražanje, upoštevanje načela različnosti in medkulturnosti na ravni izbora vsebin, dejavnosti in materialov, ki naj otrokom omogočajo izkušnje in spoznanja o različnosti sveta,**
- **zagotavljanje pogojev za razvoj** dvojezičnosti in identitete pri otrocih, ki so pripadniki obeh narodnostnih skupnosti, in večinskega naroda na jezikovno in narodno mešanih območjih,
- zagotavljanje pogojev za vključevanje otrok Romov v vrtec

VEČJEZIČNOST IN MEDKULTURNOST

Vključevanje v novo kulturno-jezikovno okolje naj **temelji na vzpostavljanju varne navezanosti**, za kar se otroku omogoči dovolj časa. **Pri začetnem usvajanju** drugega **jezika se** otrok **uči osnovnih sporazumevalnih vzorcev med igro** in **rutinskimi dejavnostmi**.

Kaj je dobro vedeti o usvajanju jezika v predšolskem obdobju ...

IJZ III

Otrok v predšolskem obdobju **usvaja jezik na naraven način**.

Pristop temelji na poučevanju jezika preko komunikacije (jezika, s pomočjo katerega se otrok seznanja z vsemi kurikularnimi področji) **s podpornimi strategijami**, ki so lahko v obliki **vizualnih pripomočkov**, **predmetov**, **mimike**, **gest**, **ponavljanja**, **spodbudnih povratnih informacij**.

Pomembno je upoštevati **komunikacijski in čustveni odnos** (to, da otrok želi sodelovati v dejavnosti in je pri tem zadovoljen) **med vzgojiteljem in otrokom**.

Otrok za razvoj govora potrebuje predvsem **spodbudno okolje** (odraslih in vrstnikov), **v katerem bo imel priložnost slišati in uporabiti govor v različnih okoliščinah**.

Otrok s seboj **prinese določeno jezikovno znanje.**

Jezikovna zmožnost, ki jo je otrok pridobil **pri uspešnem uzaveščanju maternega jezika, pripomore** tudi **k uspešnemu učenju drugega jezika.**

- **Sistem miselnih operacij** upovedovanja v maternem jeziku **se prenaša** na upovedovanje v drugem jeziku.
- **Materni jezik in drugi jezik** sta **v jezikovni soodvisnosti.**
- **Vseh sporazumevalnih vzorcev**, ki jih je otrok že usvojil v maternem jeziku, pa **ne more** neposredno **prenašati v drugi jezik.**
- Pomembna **prednost** zgodnjega učenja je, da so **otroci bolj občutljivi za zvok in ritem tujega jezika,** kar pomeni, da je verjetneje, da bodo razvili dobro izgovarjavo (Bratož, 2020).

- **Otrokov govor se razvija zaradi potrebe po sporazumevanju** s pomembnimi osebami (npr. starši, sorojenci, vzgojitelji, vrstniki).
- **Skoraj vsi otroci v določeni fazi dvojezičnosti mešajo jezike**, torej gredo od začetne faze mešanja do postopnega prehajanja k ločevanju jezikovnih sistemov, ko izbirajo in preverjajo, kaj spada k enemu in kaj k drugemu jeziku.
- Pertot (2007) meni, da fazo mešanja nekateri hitro prerastejo, pri drugih pa lahko traja leta, vendar **jezikovno mešanje ni nujno znak pomanjkljivega znanja** in vsekakor ni znak, da je otrok zmeden in da ne ločuje jezikov.

Učenje jezika je mnogo več kot učenje novih besed.

Vir: Z DROBNIMI KORAKI V SLOVENŠČINO VKLJUČEVANJE OTROK PRISELJENCEV V VRTCE
in ZAČETNO UČENJE SLOVENŠČINE KOT DRUGEGA JEZIKA V VRTCU PRIPOROČILA

DELAVNIŠKI DEL
(60 minut)

Razmišljajmo skupaj

OMIZJE 1

Kako podpreti strokovne delavce pri razumevanju in delu z večjezičnimi otroki?

OMIZJE 2

Kako sodelovati z večjezičnimi starši?

OMIZJE 3

Opišite vlogo strokovnih delavcev pri vključevanju večjezičnih otrok v skupini. Kaj prepoznate kot pomembno pri tem?

OMIZJE 4

Na kakšne načine lahko vzgojitelj podpre otroka pri učenju učnega jezika?

Izmenjajmo med seboj ...

POTEK DELAVNICE

Prosimo vas, da na spodaj navedeno vprašanje odgovorite po naslednjem zaporedju:

- individualno,
- razmisleke in odgovore izmenjajte med seboj pri omizju,
- ugotovitve strnete na plakat

1. Kako podpreti strokovne delavce pri razumevanju in delu z večjezičnimi otroki?

Moj jezikovni portret

TO SEM JAZ

IME

Rojena:

Starost:

Kako dobro poznaš jezike, ki si jih pobarval?

Kdaj in kje uporabljaš, kateri jezik?

Kakšen pomen imajo barve z ozirom na to kje in kako uporabljaš jezik ?

MOJI JEZIKI	
BARVA	JEZIK
☐	_____
☐	_____
☐	_____
☐	_____

Komentar k mojemu jezikovnemu profilu

Datum:

Izmenjajmo med seboj ...

POTEK DELAVNICE

Prosimo vas, da na spodaj navedeno vprašanje odgovorite po naslednjem zaporedju:

- individualno,
- razmisleke in odgovore izmenjajte med seboj pri omizju,
- ugotovitve strnete na plakat.

2. Kako sodelovati z večjezičnimi starši?
(Kaj vam že gre dobro, kje vidite še priložnosti ...)

SI SHKON DITA NE KOPSHTE? KAKO POTEKA DAN V VRTCU? HAPUR (poslovni čas): 6.30–16.30

1 MOSHA (I. STAROSTNO OBDOBJE)

kohë
čas

6.30–7.30

aktivitet
aktivnosti

vijnë në kopshtin e fëmijëve
prihod v vrtet

10.00–11.00

luajne jashtë
igra na prostem

11.45–12.10

drekë
kosilo

8.00–8.30

mëngjesi
zajtrk

8.30–8.50

takimi i mëngjesit - përshëndetje
jutranje sreçanje

12.30–12.45

përrallë
pravljica

8.50–10.00

luan ne qoshet
igra po koticikih

13.00–13.45

pushim
poçitek

Uvodni razgovor s starši: vrtec

Pred vključitvijo otroka **v vrtec** je smotrno pridobiti čim več informacij o otroku.

NASLOV ZAVODA:		
Šolsko leto:	Oddelek:	Starost otrok:
Vzgojiteljica:		
Vzgojiteljica pomočnica:		
INDIVIDUALNI NAČRT AKTIVNOSTI INA (poznavanje otrokovih zmožnosti/posebnosti; načrtovanje in spremljanje napredka posameznika)		
IME IN PRIIMEK OTROKA:		Datum rojstva:
Datum vključitve v vrtec:		
Država rojstva otroka priseljenca:		
POGOVOR Z OTROKOM IN S STARŠI OB SPREJEMU *(zaželeno: publikacija v različnih jezikih, prisotnost prevajalca ali kulturnega mediatorja)		
Datum pogovora:		
Ime priimek starša/skrbnika s katerim je bil opravljen pogovor:		
Kontaktna oseba dosegljiva za nujna sporočila:		

OTROKOVA
MOČNA PODROČJA
interesi/zanimanja

SOCIALNA VKLJUČENOST	Vključevanje v igro in vzpostavljanje stikov z vrstniki
	Vzpostavljanje odnosa s strokovno osebo
	Počutje otroka v skupini
	
JEZIK ugotavljanje govornih in jezikovnih zmožnostih otroka ob vpisu	Jezik, ki ga razume, se z njim sporazumeva z vzgojiteljico.
	Jezik, ki ga govori v družini.
	Učni jezik slovenščina.

OTROKOVA
MOČNA PODROČJA
priljubljene igre, igrače,
kaj rad počne

Izmenjajmo med seboj ...

POTEK DELAVNICE

Prosimo vas, da na spodaj navedeno vprašanje odgovorite po naslednjem zaporedju:

- individualno,
- razmisleke in odgovore izmenjajte med seboj pri omizju,
- ugotovitve strnete na plakat.

**3. Opišite vlogo strokovnih delavcev pri vključevanju večjezičnih otrok v skupini.
Kaj prepoznavate kot pomembno pri tem?**

Varna navezanost

- Pomemben dejavnik zgodnjega razvoja in učenja otrok je tudi vrtec, vendar le, če je ustrezne kakovosti, ki je opredeljena tako na strukturni, posredni, kot tudi na procesni ravni. Kakovosten vrtec namreč otrokom nudi številne priložnosti za opazovanje, gibanje, vključevanje v socialne in govorne interakcije ter igro z vrstniki. Predstavlja simbolno bogato okolje /.../.
- /.../Hkrati pa občutljivi, skrbni in empatični vzgojitelji, ki prepoznavajo in se dosledno odzivajo na počutje, čustva, vedenje in potrebe otrok, spodbujajo razvoj varne navezanosti, ki otroku omogoča, da dejavno raziskuje svoje okolje, pridobiva nove izkušnje in se uči ter se učinkovito spoprijema s problemi /.../.

Večjezičnost in medkulturnost (Priporočila za področje dejavnosti *jezik*)

IJZ III

Vključevanje v novo kulturno-jezikovno okolje naj temelji na vzpostavljanju varne navezanosti, za kar se otroku omogoči dovolj časa.

Pri začetnem usvajanju drugega jezika se otrok uči osnovnih sporazumevalnih vzorcev med igro in rutinskimi dejavnostmi.

Pri tem sta v pomoč nebesedno sporazumevanje ter npr. uporaba slikovnih kartic in prevajalnika.

Nadaljnje usvajanje učnega/drugega jezika naj poteka:

- ob igrah in pesmih, ob katerih otroci jezik doživljajo, posnemajo in bogatijo besedišče;
- z lutkami, zgodbami, petjem pesmi in umetniškim izražanjem otrok;
- v interakcijah z vrstniki in odraslimi v vrtcu in lokalnem okolju;
- na način veččutnega in izkušenjskega učenja na vseh področjih dejavnosti ipd. /.../

Izmenjajmo med seboj ...

POTEK DELAVNICE

Prosimo vas, da na spodaj navedeno vprašanje odgovorite po naslednjem zaporedju:

- individualno,
- razmisleke in odgovore izmenjajte med seboj pri omizju,
- ugotovitve strnete na plakat.

4. Na kakšne načine lahko vzgojitelj podpre otroka pri učenju učnega jezika?

Priporočila za področje dejavnosti *jezik*

Vzgojiteljica nudi otroku podporo z individualizacijo, npr.:

- mu **omogoča doživljanje uspeha na njegovih močnih področjih**, kjer **znanje učnega jezika ni pogoj za uspeh**;
- spremlja njegovo počutje, odzivanje in napredek; dokumentira njegove likovne in druge izdelke in jih uporabi tudi pri komunikaciji s starši, npr. posnetek, ki prikazuje otrokovo uspešno vključevanje; /.../

Kurikulum za vrtce 2025, str. 45

Upošteva:

- da je **obvladovanje prvega jezika pomembno izhodišče za usvajanje in učenje drugega jezika**;
- da **lahko otrok jezikovno zmožnost v učnem jeziku** ustrezno **razvija le ob vsakodnevnem sporazumevanju z osebami, s katerimi je tudi čustveno povezan**;
- da sta **IGRA IN VSAKDANJI DIALOG TEMELJ USVAJANJA IN UČENJA JEZIKA** (ob stiku z otroškim leposlovjem ter elektronskimi in avdio-vizualnimi mediji pa se lahko dodatno jezikovno opolnomoči);
- da **na** otrokovo **usvajanje in učenje drugega jezika vplivajo** njegove **izkušnje, predznanje oz. splošno vedenje o svetu**;
- da skuša **otrok povedi, kot jih tvori v prvem jeziku, tvoriti tudi v drugem jeziku**, čeprav v slednjem še ni usvojil potrebnih jezikovnih sredstev;

Pomemben je celostni pristop

Na začetku večjezičen otrok kompenzira manko iz znanja učnega jezika skozi druga področja dejavnosti zaradi potrebe po sporazumevanju in izražanju. Hkrati **druga področja dejavnosti potrebuje, da se uči jezika.**

Podelimo med seboj (20 minut)

IJZ III

OMIZJE 1

Kako podpreti strokovne delavce pri razumevanju in delu z večjezičnimi otroki?

OMIZJE 2

Kako sodelovati z večjezičnimi starši?

OMIZJE 3

Opišite vlogo strokovnih delavcev pri vključevanju večjezičnih otrok v skupini. Kaj prepoznate kot pomembno pri tem?

OMIZJE 4

Na kakšne načine lahko vzgojitelj podpre otroka pri učenju učnega jezika?

Viri in literatura

- Baloh, B., 2015: Spodbujanje pripovedovanja v večkulturnem in večjezičnem okolju. Mojca Jelen Madruša (ur.): Priročnik za izvajanje programa Uspešno vključevanje otrok priseljencev. Ljubljana: ISA Institut. 35–45.
- Baloh, B. Birsa. E., Eda Birsa, Burolo, S., Derganc, E. in Padovan, R., 2021. Z drobnimi koraki v slovenščino: vključevanje otrok priseljencev v vrtce. Ur: Barbara Baloh ... [et al.] ; Ljubljana : ISA institut, 2021. Dostopno na: <https://www.medkulturnost.si/wp-content/uploads/2021/09/Priro%C4%8Dnik-Z-drobnimi-koraki-v-sloven%C5%A1%C4%8Dino.pdf>
- Knez, M., Klemen, M., Kranjc, S. in Rogina, B., 2022. Začetno učenje slovenščine kot drugega jezika v vrtcu - priporočila.
- Kranjc, Simona, 2011: Jezikovna zmožnost in dvojezični kontekst. Primož Strani (ur.): Šola na obronkih slovenščiUrška, 2006: Otroški govor: razvoj in učenje. Ljubljana: Izolit. ne: metodološki in didaktični vidiki poučevanja slovenščine kot drugega ali tujega jezika v Furlaniji Julijski krajini. Trst: Državna agencija za razvoj šolske avtonomije, Območna enota za Furlanijo Julijsko krajino. 51–72.
- Kurikulum za vrtce, 2025. Ljubljana: Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje, Zavod RS za šolstvo. Dostopno na: <https://www.gov.si/assets/ministrstva/MVI/Dokumenti/Sektor-za-predsolsko-vzgojo/Dokumenti-smernice/KURIKULUM-ZA-VRTCE-2025.pdf>
- Marjanovič Umek, L. Zupančič, M. (ur.), 2020: Razvojna psihologija. Prvi zvezek. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete.
- Marjanovič Umek, L. 2011: Spremljanje otrokovega govornega razvoja: vidiki razvojne psihologije. Primož Strani (ur.): Šola na obronkih slovenščine: metodološki in didaktični vidiki poučevanja slovenščine kot drugega ali tujega jezika v Furlaniji Julijski krajini. Trst: Državna agencija za razvoj šolske avtonomije, Območna enota za Furlanijo Julijsko krajino. 73–84, 443–444.
- Svet Evrope. 2023. Skupni evropski jezikovni okvir: učenje, poučevanje, ocenjevanje – dodatek. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo. Dostopno na: www.zrss.si/pdf/SEJO.pdf
- Skubic, D. 2017: Vloga vzgojiteljice oz. vzgojitelja v procesu razvijanja otrokove bralne pismenosti. Jezik in slovstvo 62/1. 3–15.
- Smernice za vključevanje otrok priseljencev v vrtce in šole. (2024). Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo.
- Zakon o vrtcih. Dostpno na: <https://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?sop=2005-01-4349>